

Warszawa, 11.09.2021 r.

Czym jest park kulturowy?

Park kulturowy jest jedną z form ochrony krajobrazu kulturowego, czyli przestrzeni historycznie ukształtowanej w wyniku działalności człowieka, obejmującej wytwory cywilizacji oraz elementy przyrodnicze. Park kulturowy to najnowocześniejsza forma ochrony dziedzictwa. Status ten nadała parkom kulturowym Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Określiła ona także zasady i sposób ich powoływania.

Celem utworzenia parku kulturowego jest zintegrowana ochrona wyjątkowych wartości kulturowych i krajobrazowych wraz z zabytkami nieruchomymi charakterystycznymi dla miejscowej tradycji budowlanej i osadniczej. Park kulturowy jako forma ochrony dziedzictwa współistnieje z takimi sposobami, jak wpis do rejestru zabytków, uznanie zabytku za pomnik historii oraz ustalenia ochrony w dokumentach planistycznych. Gdzie zapadają decyzje na temat zastosowania tych form?

Rejestr zabytków jest prowadzony przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Status pomnika historii nadawany jest przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu.

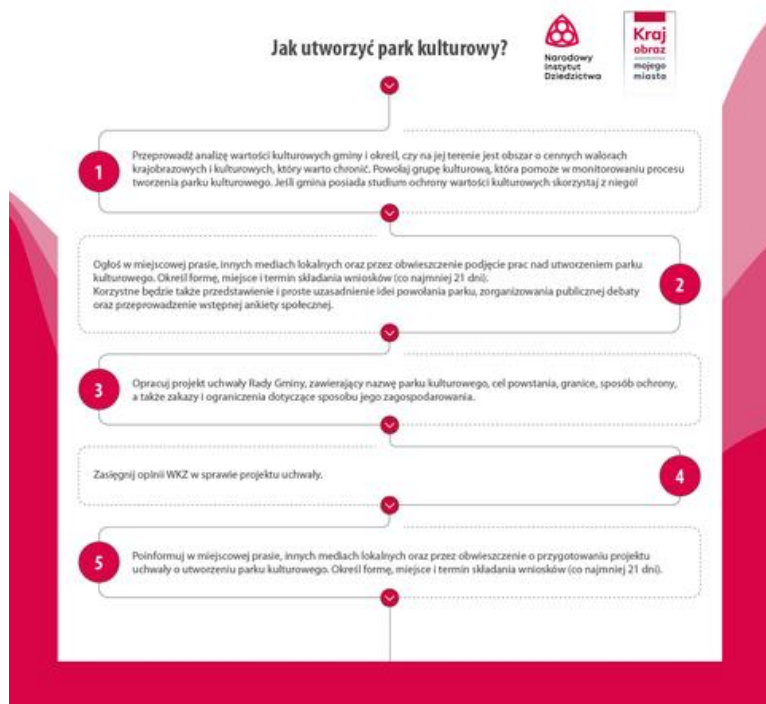
Ustanowienie ochrony w dokumentach planistycznych bądź decyzjach o warunkach zabudowy następuje w uzgodnieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Park kulturowy może utworzyć Rada Gminy, po zasięgnięciu opinii Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Zatem formę ochrony, jaką jest park kulturowy, ustanawia władza samorządowa na terenie, który sama wyznacza, wskazując na sposoby i zasady jego ochrony. Odpowiednia uchwała określa nazwę parku kulturowego, jego granice i sposób ochrony, a także zakazy i

ograniczenia, które mają obowiązywać na terenie parku. Jest to więc dobry sposób na zarządzanie zabytkową przestrzenią. I choć zadanie ustanowienia takiego parku jest wymagające, warto podjąć się jego realizacji – bo to najlepszy sposób ochrony dziedzictwa lokalnej społeczności.

Jak utworzyć park kulturowy – krok po kroku:

Kampania społeczna „Krajobraz Mojego Miasta” została zainaugurowana w 2016 roku przez Narodowy Instytut Dziedzictwa. Celem kampanii „Krajobraz Mojego Miasta” jest zwiększenie świadomości społecznej dotyczącej krajobrazu kulturowego i potrzeby jego ochrony. Krajobraz miejski ma niebagatelne znaczenie dla jakości życia codziennego mieszkańców i wpływa na atrakcyjność turystyczną miast. Stanowi pole międzypokoleniowego dialogu, jest tłem dla ważnych wydarzeń i przemian społecznych oraz przestrzenią o dużym znaczeniu dla dziedzictwa regionu.

Narodowy Instytut Dziedzictwa to państwowa instytucja kultury, będąca eksperckim i opiniodawczym wsparciem dla Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu. Misją NID jest tworzenie podstaw dla zrównoważonej ochrony dziedzictwa kulturowego w celu jego zachowania dla przyszłych pokoleń poprzez wyznaczanie i upowszechnianie standardów ochrony oraz konserwacji zabytków, kształtowanie świadomości społecznej w zakresie wartości i zachowania dziedzictwa kulturowego, a także gromadzenie i upowszechnianie wiedzy o dziedzictwie. Instytut, realizując swoje zadania statutowe, uznaje, że zarówno zabytki, jak i niematerialny dorobek kulturowy poprzednich pokoleń są świadectwem naszej przeszłości i jako ważna część naszego dziedzictwa mogą stanowić trwały fundament wspólnej przyszłości i zrównoważonego rozwoju naszej Ojczyzny.

Kontakt do mediów:

Wioletta Łabuda-Iwaniak

Kierownik Zespołu ds. Komunikacji Społecznej,
Koordynator kampanii społecznej „Krajobraz mojego miasta”
wlabuda@nid.pl